

**PROTOCOL
MELDCODE HUISELIJK GEWELD
EN KINDERMISHANDELING**

Ds. J. Fraanjeschool
voor basisonderwijs

2020

Inleiding en visie vanuit de organisatie

Wij zijn een basisschool op reformatorische grondslag voor kinderen van 4 tot 13 jaar. We staan van harte achter het doel van de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling.

De Wet meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling heeft als doel dat er sneller en adequater wordt ingegrepen bij vermoedens van huiselijk geweld en kindermishandeling. De meldcode biedt een concreet stappenplan waaruit blijkt wat professionals moeten doen bij signalen van geweld of verwaarlozing bij kinderen en/of hun ouder(s).

In het stappenplan wordt beschreven hoe binnen onze organisatie de diverse betrokkenen participeren bij de te nemen stappen.

De stappen van de meldcode

De meldcode bestaat uit 5 stappen. De stappen die hieronder worden beschreven zijn in een bepaalde volgorde gerangschikt, maar deze volgorde is niet dwingend. Waar het om gaat, is dat de organisatie op enig moment in het proces alle stappen hebben doorlopen, voordat wij besluiten om al dan niet hulp in te zetten of een melding te doen. Soms zullen we (leerkracht/IB-er) meteen met de jeugdige, ouder(s) en eventueel andere betrokkenen in gesprek gaan over bepaalde signalen. In andere gevallen zal de IB-er/aandachtsfunctionaris eerst overleg willen plegen met een collega of met Veilig Thuis voordat hij het gesprek met de ouders en betrokkenen aangaat. Ook zullen stappen soms twee of drie keer worden gezet. Essentieel is dat zoveel als mogelijk zowel het kind/de jeugdige als de ouder(s) bij alle stappen betrokken worden. Bij specifieke vormen van geweld, zoals bij eengerelateerd geweld, meisjesbesnijdenis en huwelijksdwang moeten de stappen nader worden ingekleurd omdat dan een andere aanpak nodig kan zijn. De stappen van de meldcode kunnen ook op ieder moment worden afgesloten.

STAP 0; PREVENTIE EN VROEGSIGNALERING

Stap 0 is wettelijk gezien geen stap van de Meldcode, maar is binnen de ds. J. Fraanjeschool van belang. In stap 0 is er nog niet per definitie sprake van vermoedens van huiselijk geweld/kindermishandeling. Er zijn echter wel zorgen omtrent de opgroei- en opvoedsituatie, de draagkracht van ouders en/of andere aspecten.

Binnen de ds. J. Fraanjeschool wordt als volgt vorm gegeven aan vroegsignalering:

- Alle medewerkers zijn op de hoogte van hun verantwoordelijkheid als het gaat om signaleren van zorg/bijzondere situaties.
- Het is normaal dat signalen besproken worden met de direct betrokkenen.
- Bij oudersignalen of ouderproblematiek, wordt de kindcheck vanaf het eerste begin meegenomen en wordt de veiligheid van de kinderen steeds opnieuw bekeken.
- Bij twijfel kan elke medewerker terecht bij de aandachtsfunctionaris/IB-er om te sparren over vervolgstappen.
- Indien van toepassing; conform het organisatieprofiel van de organisatie, wordt in stap 1 een signaal afgegeven in de verwijsindex. Hiermee laat de organisatie de eigen betrokkenheid bij een jeugdige (tot 23 jaar) en de bereidheid tot samenwerking zien. Voor het gebruik van de verwijsindex zijn binnen de organisatie afspraken gemaakt m.b.t.: organisatieprofiel / accounts / instantiebeheer.

De Kindcheck

De kindcheck is onderdeel van de Wet meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. De kindcheck is in eerste instantie bedoeld voor professionals die werken met volwassen cliënten. Doel van de kindcheck is dat de professional, in het contact met de volwassen cliënt, nagaat of zij door hun specifieke problematiek een risico zijn voor de veiligheid van hun (klein)kinderen om meer kinderen in beeld te brengen die ernstig risico lopen mishandeld of verwaarloosd te worden. De kindcheck is bedoeld om na te gaan of er risico's zijn voor de kinderen die afhankelijk zijn van de betreffende (groot)ouder. Denk hierbij aan verslaving, ernstige psychiatrische klachten, partnergeweld, suïcide pogingen etc. De kindcheck geldt ook bij broertjes en zusjes van een adolescent waar de professional contact mee heeft én bij zwangere vrouwen die door hun levensstijl een gevaar vormen voor hun ongeboren kind. Op basis van de oudersignalen kan een melding gedaan worden bij Veilig Thuis.

De kindcheck vindt plaats in stap 1 van de meldcode.

De professional zal in elke zorgelijke situatie van een volwassene vragen of hij/zij voor minderjarige (klein)kinderen zorgt. Zijn er twijfels over de veiligheid van deze kinderen? Dan doorloopt de medewerker de stappen van de meldcode. Voor medewerkers van de ds. J. Fraanjeschool is de Kindcheck op de volgende manier van belang:

De school brengt voornamelijk kindsignalen in kaart. Het kan echter ook zo zijn dat er oudersignalen zijn waarbij zorgen zijn over de veiligheid van de kinderen. In dit geval kan de IB-er/aandachtsfunctionaris de kindcheck raadplegen. Vervolgens overlegt de IB-er samen met de betreffende leerkracht welk vervolg we hieraan geven.

Verantwoordelijkheden binnen de organisatie

Een van de wettelijke eisen is dat duidelijk staat omschreven wie binnen de organisatie welke specifieke verantwoordelijkheid heeft met betrekking tot de stappen van de meldcode.

VERANTWOORDELIJKHEID:

De meldcode wordt bovenschools door de directeuren-bestuurders vastgesteld voor beide locaties. De directeur-bestuurder is voor de eigen locatie eindverantwoordelijk voor de implementatie en uitvoering van de meldcode. Deze verantwoordelijkheid kan (gedeeltelijk) worden gedelegeerd aan een portefeuillehouder binnen het MT c.q. MT-lid. De verantwoordelijk leidinggevende zorgt voor (uitvoering van) deskundigheidsbevordering, beschikbaar stellen van taakuren en budget en het doen van de melding op naam van de organisatie.

Aandachtsfunctionaris: de aandachtsfunctionaris heeft verantwoordelijkheden op organisatieniveau en op casusniveau. Op organisatieniveau is de aandachtsfunctionaris verantwoordelijk voor alle acties behorende bij het implementeren, borgen en gebruik van de Meldcode. Hierbij kan gedacht worden aan: vraagbaak & overlegpartner, (nieuwe) medewerkers informeren en motiveren, zorgdragen voor (uitvoer van) passende deskundigheidsbevordering van medewerkers en zichzelf, informeren van bestuur / directie over het gebruik van de Meldcode etc. Op casusniveau functioneert de aandachtsfunctionaris als overlegpartner van de medewerker danwel neemt de aandachtsfunctionaris de regie over de casus over, inclusief de daarbij horende acties (gesprekken, verslaglegging, overleg met betrokkenen en externen etc.).

De aandachtsfunctionaris krijgt in het kader van het taakbeleid tijd voor deze taak en draagt zorg voor eigen deskundigheidsbevordering.

Ieder **personeelslid** is verantwoordelijk om te signaleren en op basis van signalen te handelen. Afhankelijk van de situatie, gaat het personeelslid het gesprek over eerste signalen en zorgen aan met de betrokkenen (stap 0 / stap 1)/ overlegt direct met een leerkracht/IB-er. Verder dient het personeelslid er zorg voor te dragen dat de eigen deskundigheid en kennis m.b.t. het thema geweld in afhankelijkheidsrelaties op peil blijft. Dit kan georganiseerd worden op team- of op schoolniveau.

BESLISSEN OVER WEL OF NIET MELDEN BIJ VEILIG THUIS

In overleg met de leidinggevende beslist de aandachtsfunctionaris of een melding bij Veilig Thuis plaats moet vinden, na eventueel het brede OT te hebben geraadpleegd. Onze school haalt de expertise over EGG bij het Gemeentelijk team.

Deskundigheidsbevordering

Binnen onze organisatie kunnen er gezinnen zijn waar het niet veilig is en er (bijna) sprake is van verwaarlozing of geweld. Het vraagt veel van onze medewerkers om alert te blijven op signalen van zorg, zorgen met ouders of kinderen te bespreken en een positieve werkrelatie te houden. Om de medewerkers hierin te steunen, organiseert de aandachtsfunctionaris i.s.m. het MT regelmatig deskundigheidsbevordering. Binnen de ds. J. Fraanjeschool besteden we structureel aandacht aan geweld in afhankelijkheidsrelaties tijdens bijvoorbeeld:

- week tegen Kindermishandeling
- studiedag; teamoverleg / locatie-overleg
- aandacht tijdens casuïstiekbesprekingen / groepsplanbespreking / kindbespreking

Verwijsindex

Als er zorgen zijn met betrekking tot de opvoedingssituatie van een leerling, is het belangrijk dat ook andere professionals betrokken worden of op de hoogte worden gesteld. Onze school is aangesloten bij de Verwijsindex Regio Foodvalley.

De Verwijsindex is een digitaal systeem waarin professionals, zoals leerkrachten en ib-ers, hun zorgen kunnen delen met andere professionals door een signaal af te geven in de Verwijsindex.

Het doel van de Verwijsindex is door het afgeven van signalen tijdig bij het kind (tot 23 jaar) reeds betrokken organisaties in beeld te krijgen, eerder over te gaan tot samenwerken en het risico op langs elkaar heen werken te verkleinen.

Signaleringsbevoegde hulp- en dienstverleners (IB'ers) geven in de Verwijsindex een signaal af wanneer zij vaststellen dat het opgroeien van het kind met enige zorg verloopt. Het gaat enkel over het bericht dát er zorgen zijn. In de verwijsindex worden alleen algemene gegevens vermeld: naam, geboortedatum en Burgerservicenummer (BSN). De reden van signalering van het kind wordt niet genoteerd. De ouders worden hierover geïnformeerd door de IB'ers en/of leidinggevende. In de Verwijsindex staat niet wát de zorg is.

Als blijkt dat er minimaal nog een signaal over hetzelfde kind geregistreerd is, ontstaat er een match tussen deze professionals. Deze match zal alleen ontstaan tussen instanties die reeds een directe betrokkenheid hebben bij het kind. De instanties zoeken vervolgens contact met elkaar om de samenwerking op te starten. Na de match zullen de professionals de samenwerking met instemming en hulp van het kind en/of ouder verder vormgeven.

Op onze school zijn de IB'ers de personen die een melding kunnen en mogen doen. Bij hen kunnen ouders terecht voor een algemene informatiefolder. Ouders kunnen ook terecht op [www.verwijsindexgelderland.nl](http://www.verwijsindex gelderland.nl). Op onze school is een van de IB'ers instantiebeheerder. Dit houdt in dat die persoon ook namens de andere IB'er mag optreden en ook de bevoegdheid heeft de signalen van de andere IB'er op te vragen.

Om een leerling aan te melden hebben we geen toestemming nodig van de ouders. Om een kind met anderen te bespreken is die toestemming wel nodig. De IB'er beslist echter niet alleen of hij een signaal afgeeft in de verwijsindex. Dit gaat in overleg met de leerkracht van de leerling, de andere IB'er van de school en de leidinggevende. Van dit overleg wordt een kort verslag gemaakt. Uitgangspunt blijft dat wij de ouder/verzorger altijd als eerste betrekken wanneer wij als school zorgen hebben over een kind. Maar soms is het niet duidelijk welke hulpverleners betrokken zijn bij een kind. Middels de verwijsindex kunnen wij als school die andere hulpverleners sneller vinden. Ouders kunnen aangeven er bezwaar tegen te hebben dat hun kind wordt besproken. Als dit niet wordt aangegeven, mogen wij er wettelijk vanuit gaan dat ouders geen bezwaar hebben. Hebben ouders er wel bezwaar tegen, dan kunnen zij dat aangeven bij een van de IB'ers van onze school.

Alle signalen dienen in context van het kind/gezin/de omstandigheden gewogen te worden!

Mondelinge toestemming is rechtsgeldig, mits het ondubbelzinnig duidelijk is dat ouders en/of jongere begrijpen voor welke organisatie er toestemming wordt gegeven om de informatie uit te wisselen. Dat betekent dat er goed uitgelegd moet worden wat het doel is, welke informatie er wordt gegeven, danwel wordt ontvangen én welke vorm van overleggen voor de betrokkenen de meest prettige manier is om deze informatie uit te wisselen (via de mail, telefonisch, in ronde-tafelgesprek of op een andere manier). Als ouders en de jongere (vanaf 12 jaar) aangeven het goed te begrijpen, wordt aangegeven dat hun toestemming opgenomen wordt in hun dossier, zodat daarover geen verwarring kan ontstaan.

Meldplicht en meldrecht in relatie tot beroepsgeheim

Door methodisch te handelen worden alle betrokkenen op een open en transparante wijze door de professional mee genomen in de signalen, zorgen, stappen en afwegingen welke in het signaleringsproces worden gedaan. Indien de betrokkenen de zorg niet weg kunnen nemen of (nog) niet in staat zijn om hulp te accepteren, kan er een situatie ontstaan dat het beroepsgeheim doorbroken moet worden. Dit is het geval wanneer de signalen het vermoeden geven van huiselijk geweld en/of kindermishandeling en de zorgen niet weg genomen worden of niet goed geduid kunnen worden. Veilig Thuis is de organisatie dit de situatie verder kan onderzoeken.

MELDPLICHT

De ds. J. Fraanjeschool gebruikt voor het afwegingskader het afwegingskader van het onderwijs. Bij situaties van acute onveiligheid, structurele onveiligheid, disclosure of onduidelijkheid in de situatie is het wettelijk noodzakelijk bij Veilig Thuis een melding te doen.

Wanneer zelf hulp bieden of organiseren mogelijk is zal in overleg met Veilig Thuis worden vastgesteld wie en hoe deze hulp wordt vormgegeven en uitgevoerd.

- Om te beoordelen of een situatie onveilig is of niet zullen wij gebruik maken van het Lirik taxatie instrument versie 2014.

MELDRECHT

Wanneer er *geen* sprake is van acute- of structurele onveiligheid dan kan vanuit het meldrecht nog steeds een melding worden gedaan bij Veilig Thuis. De Wet meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling geeft professionals het recht om zónder toestemming van betrokkenen een melding te doen bij Veilig Thuis en daarmee vertrouwelijke informatie te delen zonder toestemming van de betrokkenen. Dit meldrecht is opgenomen in de Wet Maatschappelijke Ondersteuning van 2015 (art. 5.2.6 WMO). Voorwaarde is wel dat afweging zorgvuldig is genomen na overleg met directeur-bestuurder/leidinggevende/zorgcoördinator/IB-er/OT breed leden.

Voorafgaand aan de melding moet het voornemen met betrokkenen zijn gedeeld. Indien dit niet mogelijk is, dient de reden of dienen de redenen zorgvuldig geregistreerd te worden.

De procedure m.b.t. het conflict van plichten is opgenomen in een aparte bijlage.

Informatieverstrekking aan derden

ALGEMEEN

Indien er informatie wordt opgevraagd, is er in aantal gevallen een plicht en in andere gevallen een recht om informatie te delen. Wanneer de informatie telefonisch wordt opgevraagd, heeft het de voorkeur om de informatie niet direct aan de telefoon te delen: daar waar mogelijk zal er eerst intern gekeken worden naar de vragen van de vraagsteller. Op die manier kan er vanuit de verschillende bronnen zo volledig mogelijke informatie worden geven. De informatie wordt ook aan de jeugdige (12+) en de ouders verstrekt.

VEILIG THUIS

Wanneer Veilig Thuis vanuit een onderzoek om informatie vraagt, hebben professionals het recht om zónder toestemming informatie te geven over het welbevinden van het kind.

Binnen de ds. J. Fraanjeschool is de afspraak dat alle telefonische contacten vanuit Veilig Thuis, of andere organisaties naar de aandachtsfunctionaris worden doorverwezen. De direct betrokken leerkracht/IB-er wordt door de aandachtsfunctionaris geconsulteerd. Per situatie kan vervolgens besloten worden wie de vervolcontacten op zich neemt.

JEUGDBESCHERMER

Wanneer een jeugdbeschermer van een gecertificeerde instelling om informatie vraagt, hebben professionals de plicht om informatie te geven over het welbevinden van het kind. Ook hier geldt dat informatie bij voorkeur schriftelijk wordt verstrekt. Wanneer bijvoorbeeld een jeugdbeschermer de informatie met spoed nodig heeft (bijvoorbeeld om een situatie op veiligheid in te schatten), geeft de aandachtsfunctionaris/IB-er (en zo nodig in overleg met de leerkracht) de informatie telefonisch en verzoekt de jeugdbeschermer om de verstrekte informatie via de mail terug te koppelen. Op die manier kan er ook naderhand nog geverifieerd worden of de informatie goed is overgekomen.

Dossiervorming

Gegevens worden altijd op een wijze vastgelegd die voldoet aan de wet AVG. Indien nodig wordt de functionaris gegevensbescherming van advies gevraagd.

Gegevens over leerlingen, gespreksverslagen etc. worden in ParnasSys vastgelegd.

Alle informatie van een meldcode-traject (zijnde werkdocumenten) wordt door de aandachtsfunctionaris/IB-er of andere functionarissen op Sharepoint geplaatst, op een plaats die alleen toegankelijk is voor bevoegden.

Zowel ParnasSys als Sharepoint zijn op een AVG-proof manier ingericht.

Evalueren

Na het afsluiten van de meldcodestappen zal er in principe met de betrokken medewerkers en met de ouder(s), (het kind) en de overige betrokkenen worden nabesproken hoe ieder dit signaleringsproces heeft ervaren en welke leerpunten geformuleerd kunnen worden ter verbetering van dit signaleringsproces binnen onze organisatie.

Cijfermatige gegevens vanuit de werkprocessen worden op het jaarlijks overleg meegenomen. Hierbij is het van belang dat de meldcode management-informatie kan genereren (startdatum/welke stappen zijn doorlopen, wat is uitkomst bij stap 4 en wat is uitkomst van stap 5).

Ieder jaar vindt een interne evaluatie plaats op het gehele meldcodeproces. De verantwoordelijkheid voor deze evaluatie ligt bij de directeur-bestuurder en vindt plaats door de leidinggevende in overleg met de aandachtsfunctionaris, IB-ers en evt. andere betrokkenen.

Tevens wordt tijdens de jaarlijkse evaluatie vastgesteld hoe de deskundigheidsbevordering voor het komend jaar wordt vormgegeven voor zowel de aandachtsfunctionaris(sen) als de medewerkers.

Verkort overzicht van de stappen

<p>Stap 0</p>	<p>Stap 0: Vroegsignalering en preventie <i>De leerkracht/IB-er:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • bespreekt direct met de ouders en/of wettelijk betrokkenen en met eventueel overig betrokkenen wanneer er zorgen zijn • geeft zo nodig advies en ondersteuning aan ouders en/of leerkracht • zorgt zo nodig voor aanvullende hulp
<p>Stap 1 In kaart brengen van signalen</p>	<p>Stap 1: in kaart brengen van signalen <i>De leerkracht/de IB-er:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • observeert het kind • brengt signalen in kaart • bij ouders met vermoeden van verslaving etc. raadplegen IB-er en leerkracht de kindcheck • gaat in gesprek met de ouder(s)/betrokkenen over de zorgen • gaat zo mogelijk in gesprek met het kind over de zorgen • op basis van sociaal-emotionele problemen die met ouders, leerkracht en IB-er worden besproken, worden kinderen geplaatst in de verwijzindex • registreert de signalen in een notitie in ParnasSys.
<p>Stap 2 Collegiale consultatie</p>	<p>Stap 2: collegiale consultatie en zo nodig raadplegen van Veilig Thuis of een deskundige op het gebied van letselduiding <i>De leerkracht/IB-er</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • consulteert bij signalen eerst intern <i>de aandachtsfunctionaris/IB-er</i> • zo nodig wordt contact opgenomen met <i>de IB-er/directeur</i> • wanneer nodig, en met toestemming van de ouders, de jeugdige (kinderen vanaf 12 jaar) en/of wettelijke betrokkene(n) wordt overleg gevoerd met het <i>wijkteam/huisarts/OT</i>

	<ul style="list-style-type: none"> • indien nodig en bij letselduiding wordt advies gevraagd bij Veilig Thuis • bij eengerelateerd geweld (geestelijk of lichamelijk geweld om de geschonden eer van de familie te herstellen) wordt Veilig Thuis geconsulteerd • registreert in een notitie in ParnasSys
Stap 3 In gesprek met betrokkenen	Stap 3: In gesprek met ouders en met het kind <i>De aandachtsfunctionaris/IB-er/leerkracht(deze altijd samen met IB of aandachtsfunctionaris):</i> <ul style="list-style-type: none"> • deelt de zorgen met de ouders en het kind/de jeugdige • deelt zo nodig de zorg met de andere (wettelijke) betrokkene(n) • registreert in een notitie in ParnasSys
Stap 4 Wegen van aard en ernst	Stap 4: Wegen van aard en ernst van het geweld of de verwaarlozing <i>De aandachtsfunctionaris/IB-er:</i> <ul style="list-style-type: none"> • weegt de aard en ernst van de situatie • gebruikt het LIRIK taxatie-instrument (herziene versie 2014) • gebruikt het afwegingskader meldcode onderwijs en leerplicht • bij twijfel wordt altijd Veilig Thuis geraadpleegd • registreert in een notitie in ParnasSys
Stap 5 Beslissen a,d.h.v. het afwegingskader	Stap 5: Beslissen a,d.h.v. het afwegingskader <i>De aandachtsfunctionaris/IB-er neemt de volgende beslissingen:</i> <ul style="list-style-type: none"> • Beslissing 1: Is melden noodzakelijk? (Bij acuut- of structureel geweld, disclosure (er wordt openheid gegeven van geweld) of onduidelijkheid is melden bij Veilig Thuis noodzakelijk) • Beslissing 2: is hulp bieden/organiseren (ook) mogelijk? (Bij een ja in beslissing 1: Is afstemming van de hulp met Veilig Thuis noodzakelijk). <p>Na beslissing 1 en 2, is het de verantwoordelijkheid van de <i>aandachtsfunctionaris/IB-er</i> om:</p> <ul style="list-style-type: none"> • hulp te organiseren indien melden niet noodzakelijk is en de betrokkenen meewerken aan de (te organiseren) hulp. Hierbij wordt gezorgd voor een warme overdracht • te monitoren of de gegeven hulp afdoende is door in contact te blijven met de oudere en de (wettelijke) betrokkene(n) • bij aanhoudende zorgen opnieuw in overleg met betrokkenen, hulpverlening en/of Veilig Thuis te gaan of alsnog/weer een melding te doen • registreert in een notitie in ParnasSys

Functionarissen

Per 01-01-2020 zijn de aandachtsfunctionaris(-sen) voor ds. J. Fraanjeschool De Vesting :

Naam + afdeling	Mailadres	Telefoonnummer
Marianne Stufken	mstufken@fraanjeschool.nl	0342400707

Per 01-01-2019 zijn de aandachtsfunctionaris(-sen) voor ds. J. Fraanjeschool De Burcht :

Naam + afdeling	Mailadres	Telefoonnummer
M. Verhoeks	mverhoeks@fraanjeschool.nl	0342422045

Instantiebeheerders:

Per 01-01-2020 zijn de volgende personen instantiebeheerder:

De Vesting:

Naam + afdeling	Mailadres	Telefoonnummer

De Burcht:

Naam + afdeling	Mailadres	Telefoonnummer
M. Verhoeks	mverhoeks@fraanjeschool.nl	0342422045

Bij dit protocol behoren de volgende bijlagen danwel aanvullende informatie:

- Reader Huiselijk geweld en kindermishandeling voor de aandachtsfunctionaris (in de kast bij de IB-er Onderbouw)
- Lirix taxatie instrument versie 2014
- Afwegingskader meldcode onderwijs en leerplicht
- De Kindcheck